

Универзитет „Унион-Никола-Тесла“ у Београду-
„Факултет за дипломатију и безбедност“
Београд, ул. Травничка бр. 2
ПИБ 109213526
Матични број 17882163
Број: 11/2-2015
Београд, 01.10.2015. године

На основу члана 62. Статута Факултета за дипломатију и безбедност Универзитета „Унион-Никола Тесла“ у Београду (у даљем тексту: Факултет), Наставно - научно веће Факултета, на седници одржаној дана 1. октобра 2015. године, доноси

КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ

Основне одредбе

Члан 1.

Чланови Наставно-научног већа Факултета (у даљем тексту: Веће), приликом доношења овог кодекса, руковођени су пре свега снажним уверењем о изузетном значају морала у наставно-научном и научно-истраживачком раду, у циљу очувања достојанства професије и унапређивања знања и стваралаштва, моралних вредности, правде, одговорности и слободе науке.

Све ово у уверењу да је знање највећа моћ, а да се моћ може злоупотребити, уважавајући пуну аутономију Факултета и истичући да њихови чланови, имају посебну одговорност да у образовном процесу пренесу знања и развију интелектуалне и моралне вредности студената.

Чланови Већа имају уверење о неопходности професионалне посвећености, високо моралне свести и савести свих чланова, одговорности у раду, понашању и односу према студентима у образовном процесу факултета.

Члан 2.

Кодекс професионалне етике (у даљем тексту: Кодекс) прописује скуп правила о дужностима и правима чланова академске заједнице, односно етичких начела, којих се у раду и начину живота морају придржавати сви наставници, сарадници и истраживачи (у даљем тексту: наставници), који обављају наставну и научно-истраживачку делатност у оквиру Факултета.

Правила и начела овог кодекса заснивају се на посебној врсти послова наставника и неопходности остварења високог степена њихове професионалне и моралне одговорности.

Члан 3.

Основни постулати Кодекса, односно наставничке етике су:

- професионална слобода, морална и интелектуална независност од политичких ауторитета и економске моћи било које врсте;
- слобода говора и истраживања;
- истинољубивост, односно откривање и одбрана истине, онако како је схвата и препознаје овај кодекс;
- дијалог и толеранција у односу на туђи став и мишљење;
- међусобно уважавање, поштовање и помагање у наставном, научном, уметничком и истраживачком раду;
- објективност и непристрасност у оцени туђег рада и резултата;
- лични дигнитет, самопоштовање и ауторитет;
- нечињење штете својим радњама или пропуштањем, односно недоприношење настанку штете, било материјалне било нематеријалне;
- осуда негативних појава, посебно непрофесионалности, неодговорности, корупције, мита и свих других облика неморала;
- правичност и избегавање конфликта интереса;
- поштовање људских слобода и права, достојанства људске јединке;
- поштовање туђих научних, уметничких и истраживачких резултата, обавеза да се не присвајају незаслужено туђи резултати и признања;
- обавеза да се непрестано ради на свом стручном, научном усавршавању.

Однос према професији

Члан 4.

Наставници су слободни и одговорни у свом раду, теже откривању истине, истражују и бране онако како је сами виде и схватају, не вређајући достојанство других лица.

При томе су дужни да:

- унапређују своје знање и компетенцију, у складу са највишим стандардима савремене науке и образовног процеса;
- промовишу академске слободе, аутономију Факултета као институције и интелектуалне и духовне слободе;
- испољавају интелектуално поштење.

Професионална слобода не може бити оправдање за повреду основних права човека, права и достојанства других наставника, студената и других грађана.

Тренутни интереси, било материјални или морални не смеју угрожавати нити компромитовати слободу стварања, истраживачки или стваралачки дух.

Однос према студентима

Члан 5.

Наставници морају да подстичу слободан, одговоран и озбиљан приступ студирању.

Обавеза наставника је да, у процесу преношења знања, примењује највише научне, уметничке, стручне, професионалне и етичке стандарде.

Члан 6.

Наставници, као интелектуална елита, воде своје студенте у процесу образовања, односно студирања, они су њихови саветници и сарадници који су одговорни за успостављање међусобног уважавања и поверења, уз поштовање њихове личности и њихових права и слобода.

Члан 7.

Наставник је дужан да, у праћењу рада и оцењивању студената, примењује објективне, поуздане и проверене, односно уједначене критеријуме.

Дужан је да примењује искључиво параметре релевантне за оцењивање, односно исказано знање, изнете чињенице, стечене вештине и показану способност да усвојена знања примени у пракси.

Члан 8.

У циљу остварења професионалног и моралног односа наставника према студентима забрањено је њихово:

- искоришћавање;
- шиканирање;
- дискриминисање;
- недолично понашање према њима;
- вређање њиховог достојанства;
- злоупотреба било које друге врсте.

Однос према колегама

Члан 9.

Колегијални односи заснивају се на:

- међусобном личном и професионалном уважавању;
- разумевању за личне и професионалне дилеме и проблеме;
- солидарности;
- заједничком формулисању и остварењу специфичних интереса свих наставника.

Члан 10.

Наставници су дужни да у размени идеја и критика уважавају туђа легитимна мишљења и ставове.

У сучељавању идеја и ставова морају се поштовати личност и научни дигнитет опонента. У колегијалној расправи о научним и истраживачким проблемима могу се супротстављати само научни, стручни и професионални аргументи.

Члан 11.

Објективност мора бити једини критеријум вредновања резултата другог наставника или сарадника.

Сарадницима се мора пружити неопходна помоћ у научном раду и напредовању, без пристрасности и уз поштовање њихове стваралачке слободе и основних права и слобода.

Члан 12.

Наставници имају право да учествују у раду органа управљања Факултета и Универзитета и у ваннаставним активностима, односно могу прихватити обавезу оваквог учешћа.

Обавеза наставника и сарадника је учешће у раду стручних органа.

Однос према институцији

Члан 13.

Наставници су дужни да својим понашањем и професионалним ангажовањем чувају интегритет Факултета и Универзитета, радећи по свом најбољем знању, савесно и посвећено, и успостављајући односе са другим појединцима или институцијама, уз поштовање правила пристојности, морала и свеукупне културе понашања.

Члан 14.

Наставници су дужни да поштују устројство академске институције, хијерархију наставничких и других звања, овлашћене појединце и органе у институцији.

При томе су слободни да унутар установе, код њених органа, аргументовано критикују устројство, организацију и начин рада, рад органа или појединца, као и да предлажу промену правила на којима установа почива.

Члан 15.

Наставници су дужни да воде рачуна о могућем сукобу интереса и усклађености својих јавних функција са функцијом наставника.

Члан 16.

Неприхватљива понашања наставника унутар установе су:

- лобирање;
- уцене;
- притисци;
- протекционизам;
- сви други облици нечасних утицаја, који воде кршењу стручних критеријума и стандарда у обављању научних, уметничких и стручних послова.

Однос према окружењу

Члан 17.

Наставници учествују у друштвеном животу као и сви грађани, али су дужни да лични ангажман ускладе са обавезама према студентима, настави и интересима Факултета.

Када иступају као приватна лица, дужни су да избегну стварање утиска да иступају у име својих колега.

Наставници и сарадници не смеју злоупотребити свој академски статус и ауторитет ради остварења личних, породичних или политичких интереса.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 18.

На понашања и односе чланова Факултета, који нису обухваћени овим кодексом примењиваће се правила и начела академске заједнице.

Одредбе овог кодекса које се односе на наставнике, примењиваће се на исти начин на сараднике и на све заполене.

Овај кодекс ступа на снагу даном доношења.

Председник
Наставно - научног већа
Проф. др Ненад Ђорђевић, декан

